

Uppdrag om förlossningsvården och hälso- och sjukvård som rör kvinnors hälsa

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Socialstyrelsen ett samlat uppdrag inom ramen för satsningarna på förlossningsvård och kvinnors hälsa samt kvinnors hälsa med särskild inriktning på primärvård. I uppdraget ingår att

- Sammanställa och redovisa vilket behov av kunskap och kunskapsstöd som finns i förlossningsvården samt i den vård i övrigt som rör kvinnors hälsa och i en del med särskild inriktning på primärvården. I uppdragets olika delar nedan ingår att göra en bedömning av om det finns ett behov av att ta fram kunskapsstöd på området och i så fall vilken form av kunskapsstöd som behövs.
- Utarbeta en nationell riktlinje med tillhörande indikatorer, målnivåer och lägesbeskrivning för endometriosis samt ta fram rekommendationer till Försäkringsmedicinskt beslutsstöd på området.
- Genomföra en fördjupad analys av utfall av förlossningsvården för kvinnor i Sverige och hur olika utfall varierar beroende på socioekonomisk och etnisk tillhörighet hos kvinnan. I uppdraget ingår även att beskriva hur vården efter förlossning ser ut i Sverige idag samt bedöma om det finns ett behov av att utarbeta nya kunskapsstöd för eftervården.
- Genomföra en fördjupad analys av rapporten Öppna jämförelser av jämlik vård (2015) avseende kvinnor och deras utbildningsnivå, geografiska tillhörighet i Sverige samt födelseort.

- Genomföra en studie av graden av jämställdhet i behandling inom primär- och specialistvård. I studien ska ingå en analys av hur behoven skiljer sig i behandling mellan kvinnor och män med diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar i primär- och specialiserad vård samt hur väl vården uppfyller de olika behov som finns.
- Undersöka och analysera äldre kvinnors nöjdhet med vård och omsorg. Studier visar att äldre kvinnor har lägre nöjdhet än män. Utgångspunkten för analysen ska vara att undersöka om det finns strukturella mekanismer i hur vården ges, som har sitt ursprung i ojämlik vård och omsorg.

Uppdraget ska genomföras i samråd med Statens beredning för medicinsk och social omsorg (SBU), Folkhälsomyndigheten, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och i dialog med företrädare för huvudmän, professionerna och med eventuella andra aktörer som Socialstyrelsen bedömer nödvändiga. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 september 2016.

För att genomföra uppdraget får Socialstyrelsen använda 6 000 000 kronor för 2016. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, varav 3 000 000 kronor från anslagsposten 33 Förlossningsvård och kvinnors hälsa och 3 000 000 kronor från anslagsposten 23 Insatser i primärvården för kvinnors hälsa.

Medlen ska utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2016 och ska hänvisa till diarienummer för detta beslut. Medel som inte har utnyttjats av Socialstyrelsen vid utredningstidens slut ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2017. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Sverige har en hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Samtidigt som hälso- och sjukvården i Sverige uppvisar ett gott resultat överlag, finns det behov av att fortsätta att utveckla verksamheterna. I de budgetöverenskommelser som regeringen slutit med Vänsterpartiet ingår flera satsningar för att stärka kvinnors hälsa under perioden 2015–2019, i syfte att uppnå en mer jämlik, jämställd och kunskapsbaserad vård inom några utvalda områden.

Den svenska mödra- och förlossningsvården har en hög medicinsk kvalitet vid internationella jämförelser. Det finns dock utvecklingsområden och förbättringsmöjligheter när det gäller vården kring den födande kvinnan. Ett sådant område är komplikationer i samband med förlossning. Regeringen anser att det är viktigt både i ett jämlikhets- och patientsäkerhetsperspektiv att minimera de skador som kan uppstå i samband med graviditet och förlossning.

Regeringen avsätter även medel i syfte att stärka primärvårdens insatser för vården av kvinnor i socioekonomiskt utsatta områden. Flera studier visar att kvinnor med endast grundskoleutbildning i flera avseenden har haft den minst gynnsamma hälsoutvecklingen och regeringen initierar nu insatser för att förbättra förutsättningarna för dessa kvinnor att få rätt vård. Samtliga insatser syftar till att skapa förutsättningar för en mer jämlik och jämställd vård.

På regeringens vägnar

Gabriel Wikström

Ulrika Axelsson Jonsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Statsrådsberedningen/Internrevisionen

Finansdepartementet/Ba, OFA K, UR

Näringsdepartementet/KSR

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ek

Kammarkollegiet

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU)

Folkhälsomyndigheten

Samtliga landsting

Gotlands kommun

Sveriges Kommuner och Landsting